

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ИКОНОМИКА
“ХРИСТО БОТЕВ” гр. СВИЛЕНГРАД**

гр. Свиленград, ул. “Ал. Стамболийски” №13, тел. 0379/7-12-82, e-mail: pgssi@abv.bg,
www.pgssi.org

**ЗАПОВЕД
№ 1327**

14 септември 2022 г.

На основание чл. 259, ал. 1 от ЗПУО и чл. 13, ал. 3 от Закона за професионално образование обучение

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Учебна програма за разширена професионална подготовка по учебен предмет **ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ – ТЕОРИЯ** за IX клас, професия **621070 ТЕХНИК НА СЕЛСКОСТОПАНСКА ТЕХНИКА**, специалност **6210701 МЕХАНИЗАЦИЯ НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО**.

Учебната програма е в сила за учебната 2022/2023 г.

ДИРЕКТОР:
инж. Христина Милушева

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ИКОНОМИКА
“ХРИСТО БОТЕВ” гр. СВИЛЕНГРАД**

гр. Свиленград, ул. “Ал. Стамболийски” №13, тел. 0379/7-12-82, E-mail: pgssi@abv.bg

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена професионална подготовка

ПО

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ

ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ

теория

IX клас

УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД № 1327/14.09.2022 г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код 621 „Растениевъдство и животновъдство”

ПРОФЕСИЯ :

код 621070 „Техник на селскостопанска техника“

СПЕЦИАЛНОСТ:

код 6210701 „Механизация на селското стопанство“

Свиленград, 2022 г.

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по учебен предмет **трайни насаждения - теория** е предназначена за специфичната професионална подготовка за специалност код 6210701 Механизация на селското стопанство от професия код 621070 Техник на селскостопанска техника от професионално направление код 621 Растениевъдство и животновъдство, съгласно типовия учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език в паралелки с дневна форма на обучение.

Учебната програма обхваща, учебен материал изясняващ въпроси, свързани с значението и разпространението на лозарството и овощарството, морфологията и биологичните особености на лозата и овощните култури, размножаването на лозата и овощни култури, създаването на ново лозово и овощно насаждение и основните грижи в лозовото и овощно насаждение.

Учебното съдържание е разпределено в пет раздела – IX клас, като в тях се конкретизира броя на учебните часове и включените теми. Всяка тема се разпределя от учителя в началото на учебната година.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от общообразователната и професионалната подготовка.

Спецификата на обучението налага учебният процес да се провежда в специализирани учебни кабинети чрез използване на разнообразни дидактически материали и нагледни средства.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

Целта на обучението по предмета е чрез усвояване на система от знания и умения, учениците на придобият основни професионални компетенции в областта на трайните насаждения. За постигане на основната цел на обучението по предмета е необходимо изпълнението на следните подцели:

- усвояване на система от знания за значението и разпространението на лозарството и овощарството;
- усвояване на система от знания за морфологията и биологичните особености на лозата и овощните култури;
- усвояване на система от знания за размножаването на лозата и овощните култури;
- усвояване на система от знания за създаването на нови лозови и овощни насаждения;
- усвояване на система от знания за основните грижи за лозовите и овощните насаждения .

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

1. Учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език

№ по ред	Наименование на разделите	Препоръчителен брой на учебните часове
	IX клас	
1.	ЛОЗАРСТВО И ОВОЩАРСТВО. ЗНАЧЕНИЕ И ПЕРСПЕКТИВИ ЗА РАЗВИТИЕ.	8
2.	МОРФОЛОГИЯ НА ЛОЗАТА И ОВОЩНИТЕ КУЛТУРИ.	12
3.	БИОЛОГИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ НА ЛОЗАТА И ОВОЩНИТЕ КУЛТУРИ.	12
4.	РАЗМНОЖАВАНЕ НА ЛОЗАТА И ОВОЩНИТЕ КУЛТУРИ.	10
5.	СЪЗДАВАНЕ НА ЛОЗОВО И ОВОЩНО НАСАЖДЕНИЕ.	12
	Резерв часове	
	Общ минимален брой учебни часове	54

2. Раздели и теми.

IX клас

Раздел 1. Лозарство и овощарство. Значение и перспективи за развитие.

- 1.1. Лозарство – значение и перспективи на развитие.
- 1.2. Овощарство – значение и перспективи на развитие.
- 1.3. Разпространение на трайните насаждения в България.

Раздел 2. Морфология на лозата и овощните култури

- 2.1. Корен и коренова система.
- 2.2. Надземни органи при лозата.
- 2.3. Надземни органи при овощните насаждения.

Раздел 3. Биологични изисквания на лозата и овощните култури

- 3.1. Биологични изисквания на лозата.
- 3.2. Биологични цикли в развитието на лозата.
- 3.3. Райониране на лозарството в България.
- 3.4. Биологични изисквания на овощните култури.
- 3.5. Възрастови периоди при овощните насаждения.
- 3.6. Период на вегетация и покой.

Раздел 4. Размножаване на лозата и овощните култури

- 4.1. Размножаване на лозата - начини.
- 4.2. Производство на лозов посадъчен материал.
- 4.3. Размножаване на овощните култури – начини.
- 4.4. Производство на овощен посадъчен материал.

4.5. Овощен разсадник.

Раздел 5. Създаване на лозово и овощно насаждение

5.1. Създаване на лозови насаждения.

5.2. Създаване на овощни насаждения.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

В края на обучението учениците трябва да притежават следните професионални умения и компетентности:

знания:

- да знае значението и разпространението на лозата и овощните култури;
- да познава морфологичните и биологичните особености на лозата и овощните култури;
- да знае начините за размножаване на лозата и овощните култури;
- да знае особеностите при създаване на нови лозови насаждения и овощни насаждения;
- да знае основните грижи при отглеждане на лозата и овощните култури.

умения:

- да прилага знанията при определяне на морфологичните и биологичните особености на лозата и овощните култури;
- да прилага знанията при определяне на начини за размножаване на лозата и овощните култури;
- формиране на практически умения при създаване на нови лозови насаждения и овощни градини;
- формиране на практически умения за основните грижи при лозовите и овощни насаждения.

компетентности:

- работи в екип;
- работи самостоятелно;
- притежава умения за вземане на решения;
- проявява отговорност;
- проявява гъвкавост и креативност.

V. ИЗГОТВИЛИ

1. Стефана Узунова.

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Трънков, И. и колектив, Отглеждане на земеделските култури, „Дионис“, 1993 .
2. Ников, М. и колектив, Лозарство, „Земиздат“, София, 1991.
3. Радулов, Л., Бабриков, Д., Ръководство по лозарство, „Христо Г. Данов“, 1978 .
4. Интернет – информация, свързана с изучаваните теми.